

Crna Gora
GLAVNI GRAD
GRADONAČELNIK

Broj:01-018/25-8178
Podgorica, 11. decembar 2025. godine

Crna Gora
Pisarnica - Glavni grad - Podgorica

Priljeno:			
Org. jed.	Jed. klas. znak	Redni broj	Vrijednost
02	016	11-12-2025	1632

SKUPŠTINA GLAVNOG GRADA

PODGORICA

Na osnovu člana 58 stav 1 tačka 2 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list Crne Gore“, br. 2/18, 34/19, 38/20, 50/22, 84/22, 81/25 i 98/25), člana 100 stav 1 tačka 2 Statuta Glavnog grada („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi“, br: 8/19, 20/21, 49/22 i 51/25), podnosim **Lokalni akcioni plan za podsticanje rodne ravnopravnosti u Glavnom gradu Podgorica za period 2026 -2028. godine.**

Za predstavnika predlagača prilikom razmatranja Predloga u Skupštini Glavnog grada i njenim radnim tijelima, određen je **Stefan Vešović**, sekretar Sekretarijata za socijalno staranje.

GRADONAČELNIK,

Prof. dr Saša Mujović



Primljenost: 09-12-2025			
Opis posla	Udio u poslu	Redni broj	Prilog
D14	-128	25-12017	



CRNA GORA
GLAVNI GRAD PODGORICA
SEKRETARIJAT ZA SOCIJALNO STARANJE

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA PODSTICANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U GLAVNOM GRADU
PODGORICA ZA PERIOD 2026-2028. GODINE

UVOD

Ravnopravnost polova, kao jedno od osnovnih ljudskih prava, garantovana je međunarodnim i domaćim ugovorima i zakonima. Diskriminacija se prepoznaje kao politički neprihvatljiva, ekonomski neisplativa i zakonski sankcionisana. Na taj način, rodna ravnopravnost postaje jedan od osnovnih elemenata u reformskim procesima.

Rodni stereotipi i predrasude o rodnom ulogama muškaraca i žena, kao i predrasude prema osobama drugačijih polnih i rodnih identiteta prisutne su na svim nivoima društva. U svakoj analizi društvenog napretka rodna ravnopravnost se pokazuje kao jedan od ključnih preduslova sveopšte kulturne emancipacije i podrška onim procesima koji podstiču inkluziju i jednake mogućnosti.

Opređeljujući se za put evropskih integracija, kao okvir za ukupni demokratski i ekonomski razvoj zemlje, obaveza je društva Crne Gore i lokalnih zajednica da mijenjaju institucionalni okvir i prilagođavaju sistem onom nivou razvoja i rodne ravnopravnosti, koji je kao svoj cilj, postavila Evropska unija. Lokalni akcioni plan za podsticanje rodne ravnopravnosti je razvojni dokument Glavnog grada Podgorica, koji utvrđuje cjelovitu i usklađenu politiku opštine, u cilju unapređenja rodne ravnopravnosti.

Savjet evropskih opština i regiona (CEMR), kao asocijacija lokalnih i regionalnih vlasti iz više od 30 zemalja Evrope, usvojio je 2006. godine Evropsku povelju o jednakosti muškaraca i žena na lokalnom nivou.

Povelja je predstavljena na Šestoj evropskoj ministarskoj konferenciji Savjeta Evrope o ravnopravnosti između žena i muškaraca, održanoj 8. i 9. juna 2006. godine, u Stokholmu, kao i Odboru evropskog parlamenta o pravima žena i rodnoj ravnopravnosti, održanoj 12. septembra 2006. godine u Briselu. Važno je naglasiti da je u oba slučaja prihvaćena sa velikim interesovanjem i odobravanjem, što govori u prilogu činjenici da se politike evropske zajednice kreću ka ostvarivanju uslova za postizanje jednakih mogućnosti žena i muškaraca na svim nivoima, uz veliku pažnju koja se posvećuje svakodnevnim aktivnostima na lokalnom nivou, jer se jedino na taj način postiže održivost usvojenih politika.

Skupština i Vlada Crne Gore, civilni sektor, kao i političke partije na crnogorskoj političkoj sceni, preduzeli su niz koraka u pravcu stvaranja uslova za postizanje jednakih mogućnosti žena i muškaraca. Iako se radi o dugotrajnom procesu, koji podrazumijeva osim promjene svijesti i prevazilaženje stereotipa i predrasuda koji još uvijek žive na ovim prostorima, a koji uslovljavaju unaprijed uvriježene stavove o ulozi muškaraca i žena u privatnom i javnom životu i stvaranje svih drugih uslova (odgovarajuće legislative, strateških planova, institucionalnih mehanizama i odgovarajućih resursa za ostvarivanje zacrtanih planova), treba imati u vidu da su pomaci vidljivi, i rodna ravnopravnost u Crnoj Gori sve više postaje potreba i način ponašanja. To se prije svega odnosi na osnivanje odgovarajućih institucionalnih mehanizama za postizanje rodne ravnopravnosti, kao što su: Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore, osnovan 2001. godine i Kancelarija za ravnopravnost polova Vlade Crne Gore, koja je formirana u martu 2003. godine, u sastavu Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore, da bi 2008. godine, organizaciono funkcionisala kao Odjeljenje za rodnu ravnopravnost pri Ministarstvu za ljudska i manjinska prava Crne Gore.

Lokalni akcioni plan za podsticanje rodne ravnopravnosti u Glavnom gradu za period 2026-2028. godine (u daljem tekstu: Plan) je razvojni dokument na nivou Glavnog grada Podgorica za implementaciju politike rodne ravnopravnosti.

Plan se oslanja na šest osnovnih činioca:

- normativni okvir -međunarodni i domaći;
- okvir strateških planskih dokumenata koji se donose na državnom nivou;
- socijalni okvir u Glavnom gradu;
- institucionalni okvir;
- demografski i statistički okvir;
- finansijski okvir

Plan je zasnovan na međunarodnim i domaćim pravnim aktima, koji tretiraju pitanje rodne ravnopravnosti.

Dokumenta usvojena od strane UN su: Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima (1948. godine), Konvencija o zabrani svih oblika diskriminacije žena (1979. godine) i Opcioni Protokol kao pravno sredstvo za sprovođenje Konvencije, Pekinške deklaracije i Platforme za akciju (1995. godine).

Među najvažnijim dokumentima usvojenim od strane Savjeta Evrope su: Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda; Evropska socijalna povelja, te niz Preporuka - o uravnoteženom učešću muškaraca i žena u javnom i političkom odlučivanju; o integrisanju rodnog principa u javnu politiku; pomirenju radnog i porodičnog života; zaštiti žena od nasilja; o standardima i mehanizmima za postizanje rodne ravnopravnosti; rodno budžetiranje kao sredstvo za očuvanje ženskog zdravlja, Rezolucija 176 (2004.) o uvođenju načela rodne ravnopravnosti na regionalni i lokalni nivo; Priručnik – rodno budžetiranje praktična implementacija CDEG (2008.)¹⁵; Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbul, maj 2011.), čija je među prvim potpisnicama i Crna Gora.

Među dokumentima OEBS-a su: Moskovski dokument, OSCE Akcioni plan za promovisanje rodne ravnopravnosti, Odluka Ministarskog savjeta (MS) 14/05 o ženama i sprječavanju konflikta, kriznim situacijama i post-konfliktnom oporavku, Odluka MS 15/05 o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama, Odluka MS 7/09 o učešću žena u javnom i političkom životu.

Međunarodna organizacija rada usvojila je više konvencija, od kojih treba istaći: Konvenciju 100 o zaradama za rad jednake vrijednosti, Konvenciju 111 o sprječavanju diskriminacije u pogledu zapošljavanja i zanimanja, Konvenciju 156 o jednakim mogućnostima i jednakom tretmanu radnika i radnica, Konvenciju 183 o zaštiti materinstva (2000).

Dokumenta Evropske unije su: Amsterdamski ugovor, te mnogobrojne direktive - 75/117/EEZ o primjeni principa jednakog tretmana za žene i muškarce u odnosu na dostupnost zaposlenja, profesionalnu obuku, napredovanje na radnom mjestu (76/2007/EEZ, 79/7/EEZ, 86/378/EEZ), dok posebnu zaštitu za radnice trudnice, materinstvo i roditeljsko odsustvo utvrđuju sljedeće direktive: 86/613/EEZ, 92/85/EEZ, 96/34/EEZ. Značajne su i Direktiva 76/207/EEZ koja se tiče jednakog tretmana za žene i muškarce u odnosu na pristup zaposlenju, profesionalne obuke, napredovanje na poslu, kao i na uslove rada, poznata kao direktiva jednakog tretmana, kao i Direktiva 2002/73/EZ, koja je dopuna Direktive jednakog tretmana i po prvi put jasno definiše seksualno uznemiravanje na radnom mjestu.

Takode, Direktiva 2006/54/EZ objedinjuje šest direktiva i odnosi se na primjenu principa jednakih mogućnosti i jednakog tretmana žena i muškaraca u odnosu na zaposlenje i zanimanje.

Značajna je i Povelja o osnovnim pravima 2000, kao i Strategija za ravnopravnost žena i muškaraca 2010 – 2015. godine (koja predstavlja radni program za rodnu ravnopravnost EK), te Evropa 2020 – Strategija razvoja.

Nacionalni pravni akti, koji se odnose na oblast rodne ravnopravnosti su: Ustav Crne Gore, koji garantuje ravnopravnost žena i muškaraca i obavezuje državu da na polju rodne ravnopravnosti vodi politiku jednakih mogućnosti, kao i da preduzima posebne mjere kako bi se one stvorile, kao i drugi zakonski i podzakonski akti.

Pored Zakona o rodnoj ravnopravnosti, u Crnoj Gori donijeto je više antidiskriminacionih zakona: Zakon o zabrani diskriminacije, Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći i drugi, a u mnoge zakone iz različitih oblasti unesene su norme antidiskriminacionog karaktera, odnosno norme kojima se obezbjeđuje ravnopravnost žena i muškaraca (Zakon o radu, Zakon o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, Zakon o izboru odbornika i poslanika, Zakon o Ustavnom sudu Crne Gore, Zakon o Sudskom savjetu i sudijama, Zakon o Državnom tužilaštvu, Zakonik o krivičnom postupku, Zakon o strancima, Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti 2025 - 2029. godina i dr.), čime se sveukupno utiče na rodnu ravnopravnost u crnogorskom društvu.

VIZIJA PLANA: Za društvo u kojem sve žene, muškarci i osobe drugačijih polnih identiteta imaju jednake mogućnosti da doprinesu održivom razvoju Glavnog grada Podgorice i da jednako uživaju u njegovim dobrima.

STRATEŠKI CILJ: Unaprijediti rodnu ravnopravnost u Glavnom gradu Podgorica do 2028. godine.

1. NAČELA

Evropska povelja o rodnoj ravnopravnosti na lokalnom nivou ističe sljedeća načela kao fundamentalna na polju rodne ravnopravnosti:

- **Ravnopravnost žena i muškaraca je fundamentalno pravo** - Lokalne i regionalne uprave moraju ovo pravo sprovesti u svim domenima svoje odgovornosti, uključujući obavezu da eliminišu sve oblike diskriminacije, bez obzira da li je riječ o direktnoj ili indirektnoj.
- **Da bi rodna ravnopravnost bila zagarantovana, moraju se rješavati pitanja višestruke diskriminacije** - Višestruka diskriminacija bazirana je na, osim rodnim, razlikama u rasi, boji, etničkoj i društvenoj pripadnosti, genetskim karakteristikama, jeziku, vjeri ili vjerovanju, političkom ili drugom mišljenju, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovini, rođenju, invaliditetu, starosti, seksualnoj orijentaciji ili društveno-ekonomskom statusu, moraju takođe biti uzeti u obzir prilikom rješavanja pitanja ravnopravnosti između žena i muškaraca.
- **Podjednako učešće žena i muškaraca u procesima odlučivanja je preduslov za demokratsko društvo** - Pravo na ravnopravnost žena i muškaraca zahtijeva da lokalne i regionalne vlasti preduzmu sve odgovarajuće mjere i usvoje sve potrebne strategije u cilju promovisanja podjednake zastupljenosti i učešća žena i muškaraca u svim sferama uprave prilikom odlučivanja;

- **Eliminisanje rodnih stereotipa je fundamentalno za postizanje ravnopravnosti između žena i muškaraca** - Lokalne i regionalne vlasti moraju podsticati eliminaciju stereotipa i prepreka na kojima se temelje nejednakosti u pogledu statusa i položaja žena i koji povećavaju nejednako vrednovanje uloga žena i muškaraca u političkom, ekonomskom, društvenom i kulturnom smislu.
- **Uvršćivanje rodnihi stavova u sve aktivnosti lokalne i regionalne uprave je neophodno u procesu poboljšanja ravnopravnosti između žena i muškaraca** - Rodna ravnopravnost mora biti uzeta u obzir prilikom sastavljanja strategija, metoda i instrumenata, koji utiču na svakodnevni život lokalnog stanovništva. Iskustvo žena na lokalnom nivou, uključujući i njihove životne i radne uslove, moraju biti analizirani i uzeti u obzir.
- **Pravilno obezbjeđivanje resursa za akcioni plan i program je neophodan alat u unaprjeđivanju rodne ravnopravnosti** - Lokalne i regionalne uprave moraju sastaviti akcioni plan i program ravnopravnosti, koji obuhvata dovoljno finansijskih i ljudskih resursa koji su potrebni za njegovo sprovođenje.
- **Transparentnost, praćenje i učešće građana u sprovođenju politika rodne ravnopravnosti** – mehanizmi za praćenje i sprovođenje mjera, redovno izvještavanje o rezultatima i aktivno uključivanje građana i građanki.

2. METODOLOGIJA

Plan je usklađen sa:

Zakonom o rodnoj ravnopravnosti („Službeni list RCG“, broj 46/07 i „Službeni list Crne Gore“ br. 73/10, 40/11 i 35/15) je propisana dužnost državnih organa, organa državne uprave i lokalne samouprave, javnih ustanova, javnih preduzeća i drugih pravnih lica koja vrše javna ovlaštenja da, radi postizanja rodne ravnopravnosti, u svim fazama planiranja, donošenja i sprovođenja odluka, kao i preduzimanja aktivnosti iz svoje nadležnosti, ocjenjuju i vrednuju uticaj tih odluka i aktivnosti na položaj žena i muškaraca. Takođe, propisano je da opštine, Glavni grad i Prijestonica, u okviru svojih nadležnosti, podstiču i ostvaruju rodnu ravnopravnost, odnosno preduzimaju mjere i aktivnosti od značaja za ostvarivanje rodne ravnopravnosti;

Planom aktivnosti za podsticanje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori 2026-2028, koji predstavlja razvojni dokument za implementaciju politika rodne ravnopravnosti, zasnovanom na međunarodnim i domaćim pravnim izvorima koji tretiraju pitanje rodne ravnopravnosti, čiji je cilj, između ostalog, i pružanje institucionalnih mehanizama za sprovođenje rodne ravnopravnosti u svim lokalnim samoupravama;

Odlukom o ostvarivanju rodne ravnopravnosti („Službeni list Crne Gore-opštinski propisi“, br.31/19), propisano je da se princip ravnopravnosti obezbjeđuje donošenjem i realizacijom lokalnih planova djelovanja;

Deklaracijom o ravnopravnosti polova („Službeni list RCG-opštinski propisi“, broj 4/04) propisano je da je preduslov za uključivanje što većeg broja žena u sferu javnog života, njihovo osnaženje, kroz edukativne programe i statističke studije o muškarcima i ženama u rodnoj perspektivi;

Memorandumom o saradnji potpisanim 28. novembra 2014. godine, između Misije OEBS-a u Crnoj Gori, Ministarstva za ljudska i manjinska prava - Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti i Glavnog grada Podgorica, koji ima za cilj uspostavljanje principa po kojima će se vršiti međusobne konsultacije, razmjenjivati informacije i zajednički raditi na realizaciji aktivnosti koje imaju za cilj uspostavljanje rodne ravnopravnosti na lokalnom nivou. Memorandumom je, kao jedna od aktivnosti, definisana i obaveza Skupštine Glavnog grada da usvoji Lokalni akcioni plan za podsticanje rodne ravnopravnosti.

Za potrebe izrade Nacrta Plana, gradonačelnik je formirao Radnu grupu koju su sačinjavale predstavnici/ce:

- Službe Skupštine Glavnog grada;
- Sekretarijata za socijalno staranje;
- Sekretarijata za finansijske poslove i analizu budžeta;
- Sekretarijata za kulturu;
- Sekretarijata za sport;
- Službe za ostvarivanje izvršne funkcije gradonačelnika;
- JU Centar za socijalni rad za Glavni grad – Podgorica, opštinu u okviru Glavnog grada Golubovci i opštinu Tuzi;
- Sekretarijata za lokalnu samoupravu i saradnju sa civilnim društvom;
- Sekretarijata za preduzetništvo i investicije.

U postupku izrade Plana prikupljeni su podaci od relevantnih državnih institucija.

PRAVNI OKVIR U CRNOJ GORI:

Ustavom Crne Gore zabranjuje se diskriminacija po svim osnovama, te član 18 definiše rodnu ravnopravnost na sljedeći način: “Država jemči ravnopravnost žena i muškaraca i razvija politiku jednakih mogućnosti”. Posebno je važno istaći da je prije toga, 24. jula donijet, a 8. avgusta 2007. godine stupio na snagu (po objavi u Službenom listu br. 46/07 od 31. jula 2007. godine), prvi antidiskriminacioni Zakon u Crnoj Gori - Zakon o rodnoj ravnopravnosti, koji u članu 2 jasno propisuje da „Rodna ravnopravnost podrazumijeva ravnopravno učešće žena i muškaraca u svim oblastima javnog i privatnog sektora, jednak položaj i jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava i sloboda i korišćenje ličnih znanja i sposobnosti za razvoj društva, kao i ostvarivanje jednake koristi od rezultata rada“. U odnosu na lokalnu samoupravu, jedna od ključnih odredaba ovog Zakona je u članu 3, kojim je utvrđena izričita obaveza organa vlasti, kako na državnom tako i na lokalnom nivou i svih drugih subjekata koji

vrše javna ovlaštenja, da radi postizanja rodne ravnopravnosti, u svim fazama planiranja, donošenja i sprovođenja odluka, kao i preduzimanja aktivnosti iz svoje nadležnosti ocjenjuju i vrednuju uticaj tih odluka i aktivnosti na položaj žena i muškaraca.

Zakon o rodnoj ravnopravnosti ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 46/07, "Službeni list Crne Gore", br. 73/10, 40/11, 35/15) je prvi antidiskriminacioni zakon u zemlji, primjenjuje se u svim oblastima u kojima se odnosi uređuju posebnim zakonima, pa kao primjer možemo uzeti Zakon o radu, Zakon o državnim službenicima i namještenicima itd.

Zakon o radu ("Službeni list Crne Gore", br. 74/19, 8/21, 59/21, 68/21, 145/21, 077/24, 084/24, 086/24, 122/25) sadrži odredbe kojima se daju jače garancije ravnopravnosti, obezbjeđuje sprečavanje i eliminaciju u ostvarivanju prava na rad, i po osnovu pola.

Zakon o zabrani diskriminacije („Službeni list CG, br. 46/10, 40/11, 18/14 i 42/17“), ovim Zakonom data je opšta definicija diskriminacije uz preciziranje šta znači neposredna, a šta posredna diskriminacija, uređeni su posebni odnosi diskriminacije koji nijesu uređeni drugim zakonima kao što je segregacija, diskriminacija po osnovu zdravstvenog stanja, politička diskriminacija, diskriminacija u pružanju javnih usluga, po osnovu starosne dobi itd.

Zakon o zabrani zlostavljanja na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 30/12, 54/16, 84/24), definiše mobing kao svako aktivno ili pasivno ponašanje na radu ili u vezi sa radom prema zaposlenom ili grupi zaposlenih, koje se ponavlja, a koje ima za cilj ili predstavlja povredu dostojanstva, ugleda, ličnog i profesionalnog integriteta zaposlenog i koje izaziva strah ili neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje, pogoršava uslove rada ili dovodi do toga da se zaposleni izoluje ili navede da na sopstvenu inicijativu otkáže ugovor o radu ili drugi ugovor.

Zakon o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19, 8/21, 37/22, 82/25) predvidio je jednaku dostupnost u zapošljavanju, kao i zabranu povlašćivanja i uskraćivanja državnog službenika, odnosno namještenika u njegovim pravima, a posebno zbog političke, nacionalne, rasne ili vjerske pripadnosti, pripadnosti po polu ili na osnovu drugog razloga suprotno Ustavom i zakonom utvrđenim pravima i slobodama.

Zakon o zaštiti od nasilja u porodici ("Službeni list CG", br. 46/10 i 40/11) prepoznaje porodično nasilje kao globalni fenomen i njegovo sprečavanje nalazi se među prioritetima međunarodne zajednice, pa je Vlada Crne Gore prepoznavši težinu problema i potreba sveobuhvatnih promjena i koordiniranih aktivnosti, 2010. godinu proglasila „godinom borbe protiv nasilja u porodici“, usmjeravajući na taj način odnos državnih organa i institucija kao i svih drugih faktora, a naročito lokalne samouprave u pravcu donošenja politika i preduzimanje mjera u skladu sa postavljenim ciljevima.

Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19, 38/20, 50/22, 84/22, 81/25, 98/25) - u procesu pripreme i odlučivanja o sadržaju lokalnog plana za ostvarivanje rodne ravnopravnosti u lokalnoj zajednici posebno se moraju imati u vidu odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi, a naročito odredbe sadržane u osnovnim načelima Zakona kojima se regulišu osnovna i najvažnija pitanja, koja su od značaja za status građana i građanki u lokalnoj samoupravi, kao i za njihove potrebe i interese koji se zadovoljavaju na lokalnom nivou.

Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 027/13, 001/15, 042/15, 047/15, 056/16, 066/16, 001/17, 031/17, 042/17, 050/17, 059/21, 145/21, 003/23,3/23,48/24,84/24,33/25,122/25) uključuje principe ravnopravnosti, opšte principe dostupnosti, jednakosti i zabrani diskriminacije.

Tokom 2025. godine Glavni grad Podgorica je započeo sa aktivnostima na izradi Prijedloga Lokalnog akcionog plana za podsticanje rodne ravnopravnosti u Glavnom gradu za period 2026-2028. godine. S tim u vezi, poslat je dopis relevantnim službama Glavnog grada Podgorica, 09.06.2025. godine, za prijedlog predstavnika/ca za učešće u radu Radne grupe na izradi Prijedloga Lokalnog akcionog plana za podsticanje rodne ravnopravnosti u Glavnom gradu za period 2026-2028. godina. Nakon toga, Gradonačelnik je donio Rješenje o obrazovanju Radne grupe broj: 01-018/25-4688/1.

3. OPIS STANJA

Prema posljednjim podacima dobijenim od Monstata, 2023. godine, u Crnoj Gori živi 623.633 stanovnika, od čega je u Glavnom gradu Podgorici 179.505 stanovnika, od toga 85.819 muškaraca i 93.686 žena. Prema procjenama, sredinom 2024. godine u Podgorici je 180.263 stanovnika, dok je prosječna starost prema podacima Popisa stanovništva, domaćinstva i stanova 2023. godine 37,65 godina.

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore je krajem avgusta 2025. godine bilo 27.244 nezaposlenih, što je za 5.110 manje u odnosu na avgust 2024. godine. Prema izvještaju za 2024. godinu, na evidenciji se nalazilo 37.616 nezaposlenih, dok podaci za avgust 2025. pokazuju pad broja nezaposlenih. Duže od tri godine na posao preko Zavoda čeka 17.434 nezaposlenih osoba, od čega je 10.537 žena. Odnosno, skoro dvije trećine nezaposlenih ili 64 odsto, od sadašnjih nezaposlenih, ima preko tri godine staža na biroima rada. Manje od godinu dana na posao čeka 5.950 nezaposlenih, od čega je 3.625 žena (podaci preuzeti sa zvaničnog sajta).

Prema podacima Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije iz 2025. godine, broj zaposlenih po polnim strukturama u Javnim ustanovama koje su pod nadležnosti Ministarstva, sa sjedištem na teritoriji Glavnog grada Podgorica, ukupan broj zaposlenih je 510, od čega su 404 (79,2%) osobe ženskog pola i 106 (20,8%) osoba muškog pola. Ukupan broj rukovodioca i rukovoditeljki je 56, od čega je 41 osoba ženskog pola (22,96%) i 15 osoba muškog (8,4%).

Prema zadnjim podacima Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore iz 2025. godine, u Glavnom gradu nalazi se 38 obrazovno-vaspitnih ustanova, u kojima je 4.061 zaposlenih, 641 muškarac (16%) i 3.420 žena (84%). Od ukupno 38 direktora/ca, 14 su muškarci, a 24 žene. Broj pomoćnika/ca iznosi 46, od kojih je 34 žena i 12 muškaraca.

Na teritoriji Glavnog grada Podgorice, sjedište ima šest zdravstvenih ustanova: Dom zdravlja Podgorica, Zavod za hitnu medicinsku pomoć, Zavod za transfuziju krvi Crne Gore, Klinički centar Crne Gore, Institut za javno zdravlje Crne Gore i ZU Apoteke Crne Gore –Montefarm. Prema podacima Ministarstva zdravlja Crne Gore iz 2024. godine, u navedenim ustanovama ukupno je 4.699 zaposlenih, od čega je 3.288 žena i 1.416 muškaraca. U domu zdravlja Podgorica ukupno je zaposleno 609, od čega 478 žena i 131 muškarac. U Zavodu za hitnu medicinsku pomoć ukupno je zaposlenih 572, od čega je 315 žena i 257 muškaraca. Zavod za transfuziju krvi Crne Gore broji 128 zaposlenih, od čega je 76 žena i 52

muškaraca. Klinički centar Crne Gore broji 2.643 zaposlenih, od čega je 1.806 žena i 837 muškaraca. U Institutu za javno zdravlje Crne Gore je zapošljeno 238 osoba, od čega je 166 žena i 72 muškarca. ZU Apoteke Crne Gore-Montefarm broje 509 zaposlenih, od čega 447 žena i 67 muškaraca.

Prema podacima Ministarstva kulture i medija Crne Gore u javnim ustanovama kulture na teritoriji Glavnog grada iz 2025. godine, ukupno je 355 zaposlenih, od kojih je 194 žene i 161 muškarac. Rukovodioca je ukupno devet, od čega je pet muškaraca i četiri žene. Prirodnjački muzej Crne Gore ima ukupno 26 zaposlenih, osam muškaraca i 18 žena, a na rukovodeće mjesto je žena. Muzej savremene umjetnosti Crne Gore ima ukupno 49 zaposlenih od čega je 18 muškaraca i 31 žena, rukovodilac je muškarac. Biblioteka za slijepe Crne Gore ima ukupno 12 zaposlenih od kojih je pet muškaraca i 7 žena, rukovodilac je muškarac. Crnogorska kinoteka ima 26 zaposlenih, 11 muškaraca i 15 žena, na rukovodioc je muškarac. Crnogorsko narodno pozorište ima zaposlenih ukupno 138, od čega je 75 muškaraca i 63 žene, imaju dva rukovodioca/rukovoditeljku jednu ženu, i jednog muškarca. Muzički centar Crne Gore ima ukupno zaposlenih 99, od čega je 43 muškarca i 56 žena, a dva su rukovodioca/rukovoditeljka - jedan muškarac i jedna žena. Filmski centar Crne Gore ima pet zaposlenih od kojih je jedan muškarac i četiri žene, a rukovoditeljka je žena.

Prema podacima kadrovske evidencije Glavnog grada-Podgorice na dan 15. oktobar 2025. godine u organima uprave Glavnog grada, stručnim i posebnim službama ukupno je 850 zaposlenih, od čega je 445 žena i 405 muškarca.

Na mjestu gradonačelnika je muškarac, a na mjestima zamjenika gradonačelnika su žena i muškarac.

U Skupštini Glavnog grada Podgorica predsjednica je žena, a sekretar je muškarac.

Na rukovodećim mjestima u organima/službama Glavnog grada je devet žena (Sekretarijat za lokalnu samoupravu i saradnju sa civilnim društvom, Sekretarijat za kulturu, Sekretarijat za preduzetništvo i investicije, Direkcija za imovinu, Služba glavnog gradskog arhitekta, Služba gradonačelnika, Služba za međunarodnu saradnju i partnerstva, Služba za podršku poljoprivredi i ruralnom razvoju, Služba za unutrašnju reviziju i finansijsko upravljanje rizicima) i 15 muškaraca (Sekretarijat za finansije poslove i analizu budžeta, Sekretarijat za planiranje prostora i održivi razvoj, Sekretarijat za komunalne poslove, Sekretarijat za saobraćaj, Sekretarijat za socijalno staranje, Sekretarijat za sport, Uprava lokalnih javnih prihoda, Uprava za zaštitu imovinsko-pravnih interesa Glavnog grada, Uprava za inspeksijske poslove, Služba komunalne policije, Služba zaštite i spašavanja, Služba za informacioni sistem, Služba za javne nabavke i komercijalne poslove, Služba za građane, Služba za zajedničke poslove).

Prema podacima od 30. septembra 2025. godine, u društvima sa ograničenom odgovornošću ukupno je 2.908 zaposlenih od čega je 861 žena, i 2.047 muškaraca. Četnaest je društava sa ograničenom odgovornošću čiji je osnivač Glavni grad, jedno akcionarsko društvo i Turistička organizacija.

U ovim društvima na poziciji Izvršnog direktora/ke nema osoba ženskog pola.

Organi upravljanja društava - Odbori direktora se sastoje od pet članova. Od ukupno 70 članova/ica Odbora direktora, 11 su pripadnice ženskog pola (oko 16%), a pripadnika muškog pola je 59 (oko 84%).

U šest Odbora direktora ("Agencija za stanovanje" doo, "Parking servis" doo, "Vodovod" doo, "Sportski objekti" doo, "Tržnice i pijace" doo, "Putevi" doo) nijesu zastupljene pripadnice ženskog pola. Na poziciji predsjednice Odbora direktora nalaze se tri žene ("Komunalne usluge" doo,

“Agencija za upravljanje zaštićenim područjima Podgorice” doo, “Lokalni javni emitter “Radio-televizija Podgorica” d.o.o). U preostalih jedanaest društava poziciju predsjedavajućeg pokrивaju muškarci.

U akcionarskom društvu “Plodovi” ukupno je šest zaposlenih i od tog broja dvije su osobe ženskog pola. Poziciju Izvršnog direktora pokrивa osoba muškog pola. U Odboru direktora jedno mjesto pokrивa osoba ženskog pola i ujedno je predsjednica Odbora direktora.

Turistička organizacija Glavnog grada Podgorica ima ukupno 18 zaposlenih, od kojih je 11 osoba ženskog pola. Od tri člana Nadzornog odbora, jedna je ženskog pola, a od sedam članova Izvršnog odbora, takođe je jedna osoba ženskog pola.

Glavni grad je osnivač sedam Javnih ustanova i to: JU Narodna biblioteka “Radosav Ljumović”, JU “Muzej i Galerije” Podgorica, JU “Gradsko pozorište”, JU Kulturno – informativni centar “Budo Tomović”, JU za brigu o djeci “Dječiji savez”, JU za smještaj rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci, JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju. Ukupan broj zaposlenih u JU je 290, od čega je 180 žena i 110 muškaraca. Od sedam rukovodećih mjesta na pet direktorskih mjesta su žene, a na dva direktorska mjesta su muškarci.

U Skupštini Glavnog grada, formirano je sedam odborničkih klubova, koje čini ukupno 59 odbornika/ca, od čega 24 odbornice. Jedna odbornica je predsjednica kluba odbornika.

Skupština Glavnog grada, kao stalna radna tijela, obrazovala je pet odbora i četiri savjeta, a svi odbori imaju predsjednika/cu i po osam članova/ca.

U Odbor za Statut i propise imenovane su tri pripadnice ženskog pola. U Odboru za izbor i imenovanja, zastupljene su tri pripadnice ženskog pola, jedna od njih je predsjednica Odbora. U Odbor za finansije, privredu i razvoj imenovane su četiri pripadnice ženskog pola, jedna od njih je zamjenica predsjednika odbora.

U Odboru za društvene djelatnosti, međuopštinsku i međunarodnu saradnju zastupljeno je sedam pripadnica ženskog pola. U Odboru za planiranje i uređenje prostora, komunalno-stambenu djelatnost, saobraćaj i zaštitu životne sredine imenovana je jedna pripadnica ženskog pola, ona je i zamjenica predsjednika odbora.

Savjet za davanje predloga naziva naselja, ulica i trgova ima predsjednika i 12 članova, od kojih su tri pripadnice ženskog pola, Savjet za pitanja lica sa invaliditetom ima predsjednika/cu i 12 članova, Savjeta nije imenovan. Savjet za prevenciju narkomanije i drugih bolesti zavisnosti ima predsjednicu i osam članova, od kojih su pet pripadnica ženskog pola. Savjet za omladinsku i obrazovnu politiku ima predsjednika/cu i osam članova. Savjet nije obrazovan.

Dakle, od ukupno 89 članova stalnih radnih tijela Skupštine Glavnog grada, imenovano je njih 67, od čega su 26 pripadnice ženskog pola. Od 45 članova u pet odbora, 18 je pripadnica ženskog pola, a od 44 člana (dva nisu imenovana) u četiri Savjeta osam je pripadnica ženskog pola. U stalnim radnim tijelima Skupštine Glavnog grada, na mjestu predsjednice radnog tijela zastupljene su dvije pripadnice ženskog pola (Odbor za izbor i imenovanja i Savjet za prevenciju narkomanije i drugih bolesti zavisnosti).

Skupština Glavnog grada kao neformalno radno tijelo obrazovala je Ženski klub 5. februara 2025. godine, čije aktivnosti treba da doprinesu afirmaciji rodne ravnopravnosti i boljem položaju žena u društvu. Klub ima predsjednicu i 18 članica.

Na dan 10. oktobra 2025. godine, u Službi Skupštine Glavnog grada, radno je angažovano 20 službenika i namještenika, od čega 15 žena, tri žene su na rukovodećoj poziciji.

Na podsajtu Skupštine Glavnog grada – Podgorice (www.skupstina.podgorica.me), u dijelu – Drugi akti Skupštine: Odluke i Izbor i imenovanja, objavljene su sve odluke i obavještenja koja je donijela Skupština Glavnog grada u 2025. godini.

4. PRIORITETNE OBLASTI

Planom je predviđeno sedam prioriternih oblasti i to:

- unapređenje ljudskih prava žena i rodne ravnopravnosti;
- rodna ravnopravnost u obrazovanju i medijima;
- rodna ravnopravnost u ekonomiji;
- rodno zasnovano nasilje;
- rodno osjetljiva socijalna i zdravstvena zaštita;
- kultura i sport;
- ravnopravnost u procesu odlučivanja u političkom i javnom životu.

5. STRATEŠKI CILJEVI

Planom su, kroz sedam prioriternih oblasti, definisani strateški i konkretni ciljevi:

- Unapređenje ljudskih prava žena i rodne ravnopravnosti

Strateški cilj: Uspostavljanje društva jednakih mogućnosti i eliminisanje svih oblika diskriminacije po osnovu pola

Cilj 1.1. Integrirati načelo rodne ravnopravnosti u izradu i primjeni svih lokalnih dokumenata i djelovanja lokalnih tijela

Cilj 1.2. Sprovođenje međunarodnih instrumenata za zaštitu ljudskih prava žena

Cilj 1.3. Promocija antidiskriminacionog zakonodavstva

Cilj 1.4. Postignut visok stepen usklađenosti radnih i porodičnih obaveza žena i muškaraca

- Rodna ravnopravnost u obrazovanju i medijima

Strateški cilj: Uvođenje rodno osjetljivog obrazovanja i rodne ravnopravnosti u medijima

Cilj 2.1. Promovisati učešće žena u obrazovnim programima
Cilj 2.2. Unaprijeđena rodna ravnopravnost u medijima

- Rodna ravnopravnost u ekonomiji

Strateški cilj: Povećati zapošljivost žena i ukloniti diskriminaciju žena na tržištu rada

Cilj 3.1. Povećana zapošljivost žena, posebno teže zapošljivih kategorija

Cilj 3.2. Podsticati žensko preduzetništvo i samozapošljavanje

Cilj 3.3. Promocija antidiskriminacionog zakonodavstva u oblasti prava na rad

- Rodno zasnovano nasilje

Strateški cilj: Suzbiti sve oblike nasilja nad ženama i nasilja u porodici, te unaprijediti položaj i zaštitu prava žrtava od svih oblika nasilja

Cilj 4.1 Promovisanje mehanizama za borbu protiv trgovine ljudima

Cilj 4.2. Ojačan sistem socijalne i druge podrške i zaštite žrtava nasilja u porodici

Cilj 4.3. Povećan nivo informisanosti i znanja javnosti o posljedicama rodno zasnovanog nasilja i zakonskoj zaštitnoj regulativi

- Rodno osjetljiva socijalna i zdravstvena zaštita

Strateški cilj: Obezbijediti kvalitetnu i dostupnu rodno osjetljivu socijalnu i zdravstvenu zaštitu

Cilj 5.1. Unaprijeđene mjere za očuvanje socijalne zaštite i reproduktivnog zdravlja žena

Cilj 5.2. Poboļššan rad savjetovaļišta u preventivnoj zdravstvenoj zaštiti

- Kultura i sport

Strateški cilj: Suzbijati rodne stereotipe i uvesti politike rodne ravnopravnosti u kulturi i sportu

Cilj 6.1. Povećana kulturna i sportska vidljivost u primjene politika rodne ravnopravnosti

Cilj 6.2. Unaprijeđene rodne ravnopravnosti u oblasti kulture i sporta

Cilj 6.3. Podstaci i unaprijediti promociju djela građana/ki koji/e promovišu rodnu ravnopravnost

- Rodna ravnopravnost u procesu odlučivanja u političkom i javnom životu

Strateški cilj: Ravnopravno učešće žena i muškaraca na svim nivoima odlučivanja

Cilj 7.1. Postignuta uravnotežena zastupljenost žena i muškaraca na lokalnom nivou vlasti

Cilj 7.2. Povećan broj žena pripadnica manjiskih grupa, posebno pripadnica nacionalnih manjina, RE, kao i osoba sa invaliditetom u političkom životu

6. RESURSI ZA REALIZACIJU PLANA

Sredstva za realizaciju aktivnosti iz Plana obezbijediće se iz:

- Budžeta Glavnog grada (nadležni sekretarijati i ustanove)
- Donacija
- Domaćih i međunarodnih fondova
- Sponzorstava privatnih firmi i kompanija, kao i ostvarivanjem partnerstava sa subjektima koji imaju razvijene programe društveno-odgovornog poslovanja.

Sredstva za realizaciju aktivnosti biće planirana Budžetom Glavnog grada.

7. PLAN PRAĆENJA, SPROVOĐENJA I PROCJENE USPJEŠNOSTI

Sekretarijat za socijalno staranje će preko koordinator/ke za rodnu ravnopravnost sprovoditi i pratiti realizaciju Plana. Uspješnost realizacije Plana pratiće se kroz jasno definisane indikatore za pojedinačne aktivnosti.

Skupština Glavnog grada će razmatrati godišnji Izvještaj o realizaciji Plana/finalna evaluacija tj. procjena uspješnosti biće urađena nakon isteka roka važenja za realizaciju aktivnosti.

8. PLAN KOMUNIKACIJE SA JAVNOŠĆU

Cilj komunikacije sa javnošću je da se obezbijedi vidljivost Plana za postizanje rodne ravnopravnosti u Glavnom gradu za period 2026 – 2028. godine, odnosno planiranih aktivnosti.

Plan komunikacije sa javnošću uključuje:

- Objavljivanje Plana na sajtu Glavnog grada;
- Štampanje i distribucija Plana;
- Informisanje nadležnog tijela na nacionalnom nivou o usvajanju Plana.

- Informisanje relevantnih institucija na lokalnom nivou o usvajanju Plana.
- Informisanje medija na lokalnom i nacionalnom nivou o usvojenom Planu, odnosno realizaciji planiranih aktivnosti.

1. UNAPREĐENJE LJUDSKIH PRAVA ŽENA I RODNE RAVNOPRAVNOSTI

Strateški cilj: Uspostavljanje društva jednakih mogućnosti i eliminisanje svih oblika diskriminacije po osnovu pola

Aktivnosti	Nosioci aktivnosti i partneri	Vremenski okvir	Indikatori	Potrebna finansijska sredstva
Cilj 1. 1: Načelo rodne ravnopravnosti integrisano u izradu i primjenu svih lokalnih dokumenata i djelovanja lokalnih tijela				
1.1.1. Prilikom izrade i primjene svih lokalnih dokumenata uključiti rodno senzitivni pristup, uz obavezu upotrebe rodno senzitivnog jezika u tim dokumentima	Glavni grad	Kontinuirano 2026-2028	- Broj lokalnih dokumenata u čiju izradu je uključen rodno senzitivni pristup i imaju orodnjene indikatore	Resursi Glavnog grada
Cilj 1. 2. Sprovođenje međunarodnih instrumenata za zaštitu ljudskih prava žena				
1.2.1. Redovno obilježavati Međunarodni dan žena 8. mart; Međunarodni dan seoskih žena 15. oktobar; Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama 25. novembar; Međunarodni dan žena preduzetnica 19. novembar	Glavni grad Relevantne institucije; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Tokom perioda 2026-2028	-Broj i vrsta događaja	Resursi Glavnog grada Donacije
1.2.2. Pružanje podrške samohranim roditeljima kroz aktivnosti kojima bi se osnažila zajednica	Glavni grad; Sekretarijat za socijalno staranje; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Tokom perioda 2026-2028	-Broj samohranih roditelja obuhvaćenih programima pomoći	Resursi Glavnog grada Donacije

1.2.3. Prilikom planiranja prostora na teritoriji Glavnog grada uvesti rodnu perspektivu (stvoriti uslove za lakše kretanje žena/djece -pristupni trotoari; klupe za dojlje u parkovima i sl, kao i za osobe sa invaliditetom taktilne staze, relevantni semafori i dr)	Glavni grad; Sekretarijat za saobraćaj; Zelenilo d.o.o; Sekretarijat za socijalno staranje; Relevantne institucije; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Kontinuirano 2026-2028	-Broj održanog na teritoriji Glavnog grada	Resursi Glavnog grada Donacije
Cilj 1.3: Promocija antidiskriminacionog zakonodavstva				
1.3.1. Organizovati lokalnu kampanju upoznavanja javnosti sa mehanizmima zaštite od diskriminacije po osnovu pola ili bilo kog oblika diskriminacije (odštampati promo-materijal i na romskom jeziku).	Glavni grad; Sekretarijat za socijalno; Centar za socijalni rad; Relevantne institucije; NVO sektor	Jednom godišnje tokom perioda 2026-2028	- Organizovana kampanja - Broj događaja - Vrsta i broj distribuiranog materijala	Resursi Glavnog grada Donacije
1.3.2. Redovno održavanje obuka zaposlenih u svim organima uprave, ustanovama, stručnim i posebnim službama čiji je osnivač Glavni grad Podgorica	Glavni grad; Uprava za kadrove	Kontinuirano 2026-2028	- Održane minimum dvije obuke zaposlenih	Resursi Glavnog grada
Cilj 1.4. Postignut visok stepen usklađenosti radnih i porodičnih obaveza žena i muškaraca				
1.4.1. Proširenje postojećih kapaciteta i usluga ustanova za brigu o djeci	Glavni grad; Relevantne institucije; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Tokom perioda 2026-2028	-Novootvorene ustanove za brigu o djeci -Broj djece i broj vrsta usluga	Budžet Crne Gore Resursi Glavnog grada Donacije
1.4.2. Organizovanje kampanja o ravnomjernom učešću žena i muškaraca u porodičnim obavezama	Glavni grad; Relevantne institucije; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Tokom perioda 2026-2028	-Organizovane kampanje -Broj saopštenja za javnost -Press clipping	Budžet Crne Gore Resursi Glavnog grada Donacije
1.4.3. Proširenje sistema usluga za brigu o starim licima	Glavni grad; Sekretarijat za socijalno staranje; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Tokom perioda 2026-2028	- Broj i vrsta usluga za stara lica	Budžet Crne Gore Resursi Glavnog grada Donacije

2. RODNA RAVNOPRAVNOST U OBRAZOVANJU I MEDIJIMA

Strateški cilj: Uvođenje rodno osjetljivog obrazovanja i rodne ravnopravnosti u medijima

Aktivnosti	Nosioci aktivnosti i partneri	Vremenski okvir	Indikatori	Potrebna financijska sredstva
Cilj 2.1. Promovisati učešće žena u obrazovnim programima				
2.1.1. Podrška ženama (sa posebnim osvrtom na žene sa invaliditetom, samohrane majke, majke djece sa invaliditetom, RE populacije, žene žrtve nasilja, žene srednjih godina koje su ostale bez posla, žene starije dobi, itd.) za učešće u obrazovnim programima	Glavni grad; Relevantne institucije; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Kontinuirano 2026-2028	- Broj organizovanih događaja - Broj polaznika/ca - Broj medijskih nastupa	Resursi Glavnog grada Donacije
2.1.2. Organizirati likovni/ literarni konkurs za osnovne škole sa teritorije Glavnog grada na temu „Rodna ravnopravnost u mom gradu“	Glavni grad; Relevantne institucije; NVO sektor	Tokom perioda 2026-2028	-Organizovan događaj -Broj učesnika -Medijska promocija	Resursi Glavnog grada Donacije
2.1.3. Edukovati vaspitno obrazovni kadar za podsticanje vrijednosti građanskog, rodno ravnopravnog i inkluzivnog društva kod djece i mladih (predškolskim, osnovnim i srednjim obrazovnim ustanovama).	Glavni grad; Sekretarijat za socijalno staranje; Relevantne institucije; NVO sektor	Tokom perioda 2026-2028	-Broj edukacija i treninga zaposlenih	Resursi Glavnog grada Donacije
Cilj 2.2. Unaprijeđena rodna ravnopravnost u medijima				
2.2.1. Organizovati obuke iz medijske pismenosti, u cilju prepoznavanja svih vrsta stereotipa, uključujući i rodni stereotip.	Glavni grad; Relevantne institucije; NVO sektor; Lokalni mediji	Kontinuirano 2026-2028	-Broj obuka i polaznika	Resursi Glavnog grada Donacije
2.2.2. Podstaci lokalne medije da	Glavni grad;	Kontinuirano	-Broj emisija	Resursi Glavnog grada

uvedu rodno odgovorne programe i koriste rodno senzitivni jezik; emisije o rodno senzitivnom jeziku (u okviru kulturoloških).	Lokalni mediji	2026-2028	-Korišćenje rodno senzitivnog jezika (rodno odgovorni monitoring medija) -Broj gostiju -Broj tematskih emisija sa sagovornicima/cama na teme rodne ravnopravnosti	Donacije
2.2.3. Povećanje broja emisija koje će govoriti o rodnoj ravnopravnosti u lokalnim medijima. Redovno informisati javnost o aktivnostima na polju postizanja rodne ravnopravnosti (iz Lokalnog plana)	Glavni grad; Lokalni mediji	Tokom 2026. godine		Resursi Glavnog grada Donacije
2.2.4. Uraditi video za promovisanje rodne ravnopravnosti, kao i priručnik sa smjernicama za rodno osjetljivo i etičko novinarstvo, kao i rodno osjetljivi jezik	Glavni grad; Sekretarijat za socijalno staranje; Lokalni mediji; Relevantne institucije; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Tokom 2026-2028	-Spot za promovisanje rodne ravnopravnosti -Urađen priručnik	Resursi Glavnog grada Donacije

3. RODNA RAVNOPRAVNOST U EKONOMIJI

Strateški cilj: Povećati zapošljivost žena i ukloniti diskriminaciju žena na tržištu rada

Aktivnosti	Nosioci aktivnosti i partneri	Vremenski okvir	Indikatori	Potrebna sredstva	finansijska
Cilj 3.1. Povećana zapošljivost žena, posebno teže zapošljivih kategorija					

3.1.1. Održavati obuke i redovne programe sa ciljem jačanja ženskog preduzetništva, kao i podsticanja kreativnog pristupa u razvoju poslovnih ideja kod žena (Centar kompetencija)	Glavni grad; Sekretarijat za preduzetništvo i investicije; NVO sektor	Kontinuirano 2026-2028	-Broj i vrsta kreiranih i sprovedenih obuka i programa -Broj žena uključenih u obuke i mentorske programe	Resursi Glavnog grada Donacije
Cilj 3.2. Podsticati žensko preduzetništvo i samozapošljavanje				
3.2.1. Pružati finansijsku podršku poljoprivrednim aktivnostima žena i finansiranje projekata gdje su nosioci žene sa sela i žene iz urbanog dijela grada	Glavni grad; Služba za podršku poljoprivredi i ruralnom razvoju	Kontinuirano 2026-2028	- Broj žena-preduzetnica u ruralnom i urbanom području -Odobrena sredstva ženama	Budžet Glavnog grada
3.2.2. Organizovati obuke za specifična zanimanja za teže zapošljive kategorije žena	Glavni grad; Relevantne institucije; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Najmanje dva seminara/obuke tokom 2026. godine, odnosno do 2028	-Broj obuka -Broj učesnika/ca uključenih u mjere aktivne politike zapošljavanja	Resursi Glavnog grada Donacije
3.2.3. Finansijska podrška ženama preduzeticama koje su nosioci biznisa ili koje žele da započnu biznis sa teritorije Glavnog grada Podgorica	Glavni grad; Sekretarijat za preduzetništvo i investicije	Kontinuirano 2026-2028	-Broj podržanih žena-preduzetnica -Odobrena sredstva ženama sa teritorije Glavnog grada	Budžet Glavnog grada
Cilj 3.3. Promocija antidiskriminacionog zakonodavstva u oblasti prava na rad				
3.3.1. Organizovati okrugle stolove, konferencije u cilju razmjene dobrih praksi i primjene međunarodnog i nacionalnog antidiskriminacionog zakonodavstva u oblasti prava na rad	Glavni grad; Sekretarijat za preduzetništvo i investicije; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Najmanje 1-2 konferencije tokom 2026 – 2028. godine	-Organizovani okrugli stolovi -Broj učesnika/ca	Budžet Crne Gore Resursi Glavnog grada Donacije
3.3.2. Promovisati i podsticati prelazak tržišnih učesnika iz neformalnih (rad na crno i siva ekonomija) u formalne tokove (registrovani privredni subjekti).	Glavni grad; Sekretarijat za preduzetništvo i investicije; Relevantne institucije	Tokom perioda 2026-2028	-Organizovana promocija	Resursi Glavnog grada Donacije

4. RODNO ZASNOVANO NASILJE

Strateški cilj: Suzbiti sve oblike nasilja nad ženama i nasilja u porodici, te unaprijediti položaj i zaštitu prava žrtava od svih oblika nasilja

Aktivnosti	Nosioci aktivnosti i partneri	Vremenski okvir	Indikatori	Potrebna finansijska sredstva
Cilj 4.1. Promovisanje mehanizama za borbu protiv trgovine ljudima				
4.1.1. Organizovati javne tribine, konferencije, predavanja o nasilju nad ženama žrtvama trgovine ljudima	Glavni grad; Relevantne institucije; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Tokom perioda 2026-2028	-Organizovan događaj -Broj učesnika/ca	Resursi Glavnog grada Donacije
4.1.2. Uspostaviti program podrške (program reintegracije za žene žrtve trafikinga i dugogodišnjeg nasilja)	Glavni grad; Relevantne institucije; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Tokom perioda 2026-2028	-Broj realizovanih programa -Broj učesnika	Resursi Glavnog grada Donacije
4.1.3. Organizovati "Dane otvorenih vrata" sa NVO koje se bave zaštitom od rodno zasnovanog nasilja, trafikinga, u cilju boljeg informisanja žrtava nasilja i podizanja svijesti o istom	Glavni grad; Sekretarijat za socijalno staranje; Centar za socijalni rad; NVO sektor	Jednom godišnje 2026-2028	-Broj realizovanog programa	Resursi Glavnog grada Donacije
Cilj 4.2. Ojačan sistem socijalne i druge podrške i zaštite žrtava nasilja u porodici				
4.2.1. Uspostaviti programe podrške za žrtve nasilja (programe samopodrške, osnaživanja); informisati (jednom u tri mjeseca) žrtve nasilja sa pružanjem usluga relevantnih institucija	Glavni grad; Sekretarijat za socijalno staranje; Centar za socijalni rad; Relevantne institucije; NVO sektor	Tokom perioda 2026-2028	- Broj realizovanih programa - Broj učesnika/ca	Resursi Glavnog grada Donacije
4.2.3. Uspostavljati saradnju sa relevantnim NVO organizacijama i pružaocima usluga žrtvama nasilja kroz potpisane memorandume.	Glavni grad; Sekretarijat za socijalno staranje; Centar za socijalni rad; NVO sektor	Tokom perioda 2026-2028	-Broj potpisanih memoranduma -Broj realizovanih usluga	Resursi Glavnog grada Donacije
Cilj 4.3. Povećan nivo informisanosti i znanja javnosti o posljedicama rodno zasnovanog nasilja i zakonskoj zaštitnoj regulativi				

4.3.1. Sprovoditi edukacije/kampanje u cilju senzibilizacije javnosti o problemu nasilja u porodici, sa akcentom na kampanju 16 dana aktivizma borbe protiv nasilja nad ženama	Glavni grad; Relevantne institucije; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Tokom perioda 2026-2028	-Organizovane edukacije/kampanje -Broj učesnika/ca -Broj medijskih izvještaja	Resursi Glavnog grada Donacije
4.3.2. Organizovati edukacije Romkinja u romskim naseljima o problemu nasilja nad ženama i prisilnim brakovima djevojčica iz RE populacije	Glavni grad; Sekretarijat za socijalno staranje; Relevantne institucije; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Tokom perioda 2026-2028	-Broj organizovanih edukacija -Broj učesnika/ca	Resursi Glavnog grada Donacije
4.3.3. Izraditi edukativni materijal o svim oblicima nasilja i načinu suzbijanja nasilja	Glavni grad; Sekretarijat za socijalno staranje; NVO sektor	Tokom perioda 2026-2028	-Izrađen i publikovan materijal	Resursi Glavnog grada Donacije

5. RODNO OSJETLJIVA SOCIJALNA I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Strateški cilj: Obezbijediti kvalitetnu i dostupnu rodno osjetljivu socijalnu i zdravstvenu zaštitu

Aktivnosti	Nosioci aktivnosti i partneri	Vremenski okvir	Indikatori	Potrebna finansijska sredstva
Cilj 5.1. Unaprijeđene mjere za očuvanje socijalne zaštite i reproduktivnog zdravlja žena				
5.1.1. Saradnja sa relevantnim organizacijama u cilju podizanja svijesti prevencije malignih oboljenja (obilježavanje Ružičastog oktobra)	Glavni grad; Sekretarijat za socijalno staranje; Relevantne institucije; NVO; Međunarodne organizacije	Tokom perioda 2026-2028	-Sprovedeni preventivni programi -Štampani - distribuirani letci i brošure	Resursi Glavnog grada Donacije

5.1.2. Sprovoditi programe obuke mladih i žena o mogućnostima planiranja porodice i primjene kontracepcije, sa posebnim akcentom na ranjive grupe, žene sa invaliditetom kojima će se obezbijediti pristupačnost informacije i usluga	Glavni grad; Sekretarijat za socijalno staranje; Relevantne institucije; NVO; Međunarodne organizacije	Dvije obuke tokom 2026 /odnosno do 2028. godine	-Broj sprovedenih programa -Broj polaznika/ca	Resursi Glavnog grada Donacije
5.1.3. Psihosocijalna podrška žena, uključivanje mjera za očuvanje mentalnog zdravlja žena, posebno žrtava nasilja, samohranih roditelja i žena iz marginalizovanih grupa	Glavni grad; Sekretarijat za socijalno staranje; Relevantne institucije; NVO; Međunarodne organizacije	Kontinuirano 2026-2028	-Broj sprovedenih programa -Broj polaznika/ca	Resursi Glavnog grada Donacije
5.1.4. Otvoriti lokalne info-punktove; pokrenuti kampanju informisanja iz oblasti socijalne i dječije zaštite	Glavni grad; Centar za socijalni rad; NVO sektor	Kontinuirano 2026-2028	-Broj realizovanih aktivnosti -Broj korisnika/ca	Budžet Glavnog grada Donacije
5.1.5. Razvoj protokola i procedura za zajedničko djelovanje	Glavni grad; Resorna ministarstva; Centar za socijalni rad NVO	Kontinuirano 2026-2028	-Broj funkcionalnih timova -Broj zajedničkih intervencija	Budžet Glavnog grada Državni budžet Donacije
Cilj 5.2. Poboljšati rad savjetovaštva u preventivnoj zdravstvenoj zaštiti				
5.2.1. Uspostaviti saradnju između Ministarstva zdravlja, Centra za socijalni rad i Glavnog grada za korisnike/ice koji se nalaze na evidenciji Centra za socijalni rad, a koji su žrtve nasilja (žene i djeca), kako bi imali pravo na prioritet u zdravstvenim ustanovama i neplaćanje participacije za lijekove	Glavni grad; Sekretarijat za socijalno staranje; Centar za socijalni rad za Podgoricu; Ministarstvo zdravlja	Tokom 2026. godine	-Potpisan Memorandum o saradnji -Broj korisnika/ca	Budžet Glavnog grada Donacije

5.2.2. Sprovesti program prevencije PPB (uskladen sa kompatibilnim programima prevencije HIV/AIDS, infektivnih bolesti i sl.)	Glavni grad; Relevantne institucije; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Tokom perioda 2026-2028	-Broj i vrsta realizovanih aktivnosti i informisanih građana/ki	Budžet Glavnog grada Donacije
---	--	----------------------------	---	----------------------------------

6. KULTURA I SPORT

Strateški cilj: Suzbijati rodne stereotipe i uvesti politike rodne ravnopravnosti u kulturi i sportu

Aktivnosti	Nosioci aktivnosti i partneri	Vremenski okvir	Indikatori	Potrebna sredstva	finansijska
Cilj 6.1. Povećana kulturna i sportska vidljivost u primjeni politika rodne ravnopravnosti					
6.1.1. Podsticati i podržati kulturne stvaraoc/stvarateljke, finansirati i druga pitanja od značaja za kulturu. Sufinansiranjem programa rada sportskih organizacija obezbijediti ravnomjernu podršku muškim i ženskim sportovima.	Glavni grad; Sekretarijat za kulturu; Sekretarijat za sport	Kontinuirano 2026-2027	- Broj stvaraoca/stvarateljki - Broj sportskih klubova - Broj sportista/kinja	Budžet Glavnog grada Donacije	
6.1.2. Nastaviti podršku sportskim klubovima čiji je osnivač Glavni grad, uključujući ženski odbojkaški klub „Budućnost“, ženski rukometni klub „Budućnost“ i ženski fudbalski klub	Glavni grad; Sekretarijat za sport; Sportske organizacije	Kontinuirano 2026-2027	-Broj ženskih klubova u vlasništvu Glavnog grada -Broj sportistkinja u sistemu	Budžet Glavnog grada, Sponzorstva	

„Budućnost“						
6.1.3. Podržati programe sportskih kolektiva koji uključuju i ženske takmičarke, poput Plivačko- vaterpolo kluba „Budućnost“	Glavni grad; Sekretarijat za sport; PVK Budućnost; Sportski savez	Kontinuirano 2026-2027	-Broj ženskih ekipa -Broj takmičarki		Budžet Glavnog grada Donacije	
Cilj 6.2. Unaprjeđenje rodne ravnopravnosti u oblasti kulture i sporta						
6.2.1. Sufinansiranje kulturno-umjetničkih programa i projekata koji afirmišu rodnu ravnopravnost	Glavni grad; Sekretarijat za kulturu; Javne ustanove kulture; NVO; Međunarodne organizacije	U kontinuitetu 2026-2028	- Broj realizovanih programa - Broj učesnika/ca		Budžet Glavnog grada Donacije	
6.2.2. Prezentacija, afirmacija i promocija stvaralaštva autorki iz domena vizuelnih, muzičke i pozorišne umjetnosti	Glavni grad; Sekretarijat za kulturu; Javne ustanove kulture	U kontinuitetu 2026-2028	-Veliki broj realizovanih programa tokom cijele godine -Veliki broj učesnica		Budžet Glavnog grada	
6.2.3. Organizacija manifestacija koje afirmišu ženski sport u osnovnim i srednjim školama. U okviru manifestacije „PG Ping Pong“ organizovati najmanje dva turnira namijenjena ženama	Glavni grad; Sekretarijat za sport; Sportski savez; Osnovne i srednje škole; Stonoteniski klub „Spin“	U kontinuitetu 2026-2028	-Jednak broj učesnika/ca u školskim prvenstvima -Broj škola uključenih u program -Broj ženskih turnira -Broj učesnica i učesnika -Broj sportova sa rodno ravnopravnim ekipama		Budžet Glavnog grada	

6.2.4. Organizovati Nedjelju ženskog kulturnog stvaralaštva (ŽENES)	Glavni grad; Relevantne institucije; NVO; Međunarodne organizacije	Tokom perioda 2026-2028	-Organizovana Nedjelja ženskog kulturnog stvaralaštva - Broj učesnika/ca	Resursi Glavnog grada Donacije
Cilj 6.3. Podstaci i unaprijediti promociju djela i građana/ki koji/e promoviraju rodnu ravnopravnost/ promocija ženskog sporta kroz javne događaje				
6.3.1. Promocija znamenitih žena Glavnog grada kroz istoriju	Glavni grad; Sekretarijat za kulturu; Relevantne institucije; NVO	Tokom perioda 2026-2028	-Broj promocija	Resursi Glavnog grada Donacije
6.3.2. Podrška za objavljivanje djela koja promoviraju rodnu ravnopravnost	Glavni grad; Sekretarijat za kulturu	Tokom perioda 2026-2028	-Broj objavljenih djela	Resursi Glavnog grada Donacije
6.3.3. Organizovati manifestacije koje afirmišu ženski sport i uspehe sportiskinja (npr. „Dan ženskog sporta“)	Glavni grad; Ministarstvo sporta i mladih; Sekretarijat za sport; Sportski savez; sportske organizacije	Kontinuirano	-Broj manifestacija -Broj učesnica	Resursi Glavnog grada; Donacije
6.3.4. Promovisati uspješne sportistkinje (kampanje; medije; godišnje konferencije; programske manifestacije Sekretarijata za sport i NVU „Sportfem“-Sport iz drugog ugla)	Sekretarijat za sport; Mediji; NVO	Kontinuirano	- Broj promovisanih sportiskinja - Broj konferencija, kampanja, i medijskih objava	Resursi Glavnog grada; Donacije
6.3.5. Uspostaviti godišnja priznanja za doprinos razvoju ženskog sporta i promociji rodne ravnopravnosti	Sekretarijat za sport; Komisija za rodnu ravnopravnost	2026. godine		Glavni grad
6.3.6. Na godišnjoj ceremoniji proglašenja najuspješnijih sportista Podgorice obezbijediti jednaku pažnju i priznanja za mušku i žensku konkurenciju	Glavni grad; Sekretarijat za sport; Sportski savez	Godišnje 2026-2028	- Broj nagrađenih sportista i sportiskinja - Zastupljenost u svim kategorijama	Glavni grad

7.RAVNOPRAVNOST U PROCESU ODLUČIVANJA U POLITIČKOM I JAVNOM ŽIVOTU

Strateški cilj: Ravnopravno učešće žena i muškaraca na svim nivoima odlučivanja

Aktivnosti	Nosioci aktivnosti i partneri	Vremenski okvir	Indikatori	Potrebna finansijska sredstva
Cilj 7.1. Postignuta uravnotežena zastupljenost žena i muškaraca na lokalnom nivou vlasti				
7.1.1. Ustanoviti bazu podataka o zastupljenosti žena u organima i službama lokalne uprave Glavnog grada	Sekretarijat za lokalnu samoupravu	Kontinuirano 2026-2028	-Formirana baza podataka i njeno redovno ažuriranje	Resursi Glavnog grada
7.1.1.1. Ustanoviti bazu podataka o zastupljenosti žena u Službi Skupštine Glavnog grada	Služba Skupštine Glavnog grada			
7.1.1.2. Ustanoviti bazu podataka o zastupljenosti žena na rukovodećim mjestima u Glavnom gradu čija su imenovanja u nadležnosti Skupštine Glavnog grada	Služba Skupštine Glavnog grada			

7.1.2. Ustanoviti bazu podataka o broju žena odbornica u Skupštini Glavnog grada i u radnim tijelima Skupštine Glavnog grada	Služba Skupštine Glavnog grada	Kontinuirano 2026-2028	-Formirana baza podataka i njeno redovno ažuriranje	Resursi Glavnog grada
7.1.3. Razvoj saradnje lokalne vlasti sa gradovima pobratimima	Glavni grad; Služba za međunarodnu saradnju i partnerstva	Kontinuirano 2026-2028	-Potpisani memorandum o saradnji -Broj održanih panela	Resursi Glavnog grada Donacije
Cilj 7.2. Povećan broj žena pripadnica manjinskih grupa, posebno pripadnica nacionalnih manjina, RE, kao i OSI populacije u političkom životu				
7.2.1. Organizovati obuku za pripadnice manjinskih grupa kako bi se osnažile za bavljenje politikom	Glavni grad; Relevantne institucije; NVO sektor; Međunarodne organizacije	Tokom perioda 2026-2028	-Broj obuka -Broj učesnika/ca	Resursi Glavnog grada Donacije



Crna Gora
Ministarstvo ljudskih i
manjinskih prava

Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 130
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 244 145
www.gov.me/mmp

Broj: 01-040/25-1236/2

Podgorica, 02.12.2025. godine

Za: Glavni grad Podgorica, Sekretarijat za socijalno staranje

Predmet: Saglasnost na tekst Lokalnog akcionog plana za postizanje rodne ravnopravnosti u Glavnom gradu Podgorica 2026-2028. godine.

Poštovani,

U vezi sa vašim dopisom (Vaš broj: D14-128/25-11000) upućenom ovom organu, informišemo Vas da smo saglasni sa tekstom Predloga Lokalnog akcionog plana za postizanje rodne ravnopravnosti u Glavnom gradu Podgorica, za period 2026-2028.godine.

Istovremeno, iskoristićemo priliku da pohvalimo Vaše napore u sprovođenju politika u oblasti ženskih ljudskih prava.

S uvažavanjem,

MINISTAR

Fatmir Gjeka



Obradila: Đovana Đokaj, samostalna savjetnica

Odobrila: Biljana Pejović, načelnica Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti

Na osnovu člana 3 Zakona o rodnoj ravnopravnosti („Sl.list RCG“ br. 46/07, "Službeni list Crne Gore", br. 73/10, 40/11 i 35/15), i člana 54 stav 1 alineja 4 Statuta Glavnog grada ("Sl.list CG – Opštinski propisi" br. 08/19, 20/21, 49/22 i 51/25), Skupština Glavnog grada Podgorice, na sjednici održanoj _____, donijela je

ODLUKU

O usvajanju Lokalnog Akcionog plana za podsticanje rodne ravnopravnosti u Glavnom gradu Podgorica za period 2026-2028. godine

Član 1

Usvaja se Lokalni Akcioni plan za podsticanje rodne ravnopravnosti u Glavnom gradu Podgorica za period 2026-2028. godine.

Član 2

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore – opštinski propisi“.

Br: _____
Podgorica, _____

Skupština Glavnog grada – Podgorica

**Predsjednica Skupštine
Dr Jelena Borovinić Bojović**

Obrazloženje

Normativni okvir za usvajanje Akcionog plana za podsticanje rodne ravnopravnosti u Glavnom gradu Podgorica za period 2026-2028. godine predstavlja Zakon o rodnoj ravnopravnosti, koji u članu 3 propisuje da su državni organi, organi državne uprave i lokalne samouprave, javne ustanove, javna preduzeća i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja (u daljem tekstu: organi), kao i privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici/ce dužni da, radi postizanja rodne ravnopravnosti, u svim fazama planiranja, donošenja i sprovođenja odluka, kao i preduzimanja aktivnosti iz svoje nadležnosti ocjenjuju i vrednuju uticaj tih odluka i aktivnosti na položaj žena i muškaraca.

Ravnopravnost polova, kao jedno od osnovnih ljudskih prava garantovano je kako međunarodnim, tako i domaćim zakonodavstvom. Pored Zakona o rodnoj ravnopravnosti, u Crnoj Gori je donijeto više antidiskriminacionih zakona, kao što su Zakon o zabrani diskriminacije, Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći,...

Ustavom Crne Gore zabranjuje se diskriminacija po svim osnovama, a u članu 18 definisana je rodna ravnopravnost na način da država jemči ravnopravnost žena i muškaraca i razvija politiku jednakih mogućnosti. U članu 2 Zakona o rodnoj ravnopravnosti propisano je da "rodna ravnopravnost podrazumijeva ravnopravno učešće žena i muškaraca u svim oblastima javnog i privatnog sektora, jednak položaj i jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava i sloboda i korišćenje ličnih znanja i sposobnosti za razvoj društva, ako i ostvarivanje jednake koristi od rezultata rada."

Imajući u vidu načela Evropske povelje o rodnoj ravnopravnosti na lokalnom nivou, među kojima se posebno ističe načelo ravnopravnosti žena i muškaraca kao fundamentalno pravo, to je zadatak svake lokalne uprave da ovo pravo sprovede u svim domenima svoje odgovornosti, uključujući i obavezu da se eliminišu svi oblici diskriminacije, bez obzira da li se radi o direktnoj ili indirektnoj.

Opredjeljujući se za put evropskih integracija, obaveza je Crne Gore i lokalnih zajednica da mijenjaju institucionalne okvire, te da prilagođavaju sistem onom nivou razvoja i rodne ravnopravnosti, koji je kao cilj postavila Evropska unija.

Imajući u vidu prednje ovaj Akcioni plan predstavlja razvojni dokument na nivou Glavnog grada za implementaciju politike rodne ravnopravnosti.